

آئین نامه حفاظتی

کارگاههای ساختمانی

فصل اول : تخریب بخش اول

- عملیات مقدماتی تخریب ماده 1- قبل از اینکه عملیات تخریب شروع شود ، باید بازدید دقیقی از کلیه قسمت‌های ساختمان در دست تخریب بعمل آمده و در صورت وجود قسمت‌های خطرناک و قابل ریزش، اقدامات احتیاطی از قبیل نصب شمع، سپر، حائل و ستون‌های موقتی جهت مهار آن قسمت‌ها بعمل آید. ماده 2- قبل از شروع کار، جریان برق، گاز، آب و سایر خدمات مشابه با اطلاع و نظارت سازمان‌های مربوطه بطور مطمئن قطع و در صورت نیاز به برقراری موقت آنها، این عمل باید با موافقت و نظارت سازمان‌های ذیربط و رعایت کلیه احتیاطات و مقررات ایمنی مربوطه انجام گردد. ماده 3- منطقه خطر در اطراف ساختمان در دست تخریب باید کاملاً محصور و علامات خطر و هشداردهنده نصب گردد و از افراد غیر مسئول به منطقه محصور شده جلوگیری بعمل آید. ماده 4- در هنگام شب، مرز منطقه محصور شده باید با نصب چراغ‌های قرمز و یا علائم مشخصه دیگر از قبیل تابلوهای شبرنگ و غیره مشخص گردد. ماده 5- کلیه راه‌های ورودی و خروجی ساختمان در دست تخریب بجز راهی که برای عبور و مرور کارگران و افراد مسئول در نظر گرفته شده، باید مسدود گردد. ماده 6- کلیه شیشه‌های موجود در درب‌ها و پنجره‌ها باید قبل از شروع عملیات تخریب درآورده شده و محل مناسبی انبار گردد. ماده 7- عملیات تخریب باید از بالاترین قسمت یا طبقه شروع و به پائین‌ترین قسمت یا طبقه ختم گردد، مگر در موارد خاصی که تخریب بطور یکجا و استفاده از مواد منفجره در فونداسیون و از راه دور با رعایت کلیه احتیاطات و مقررات ایمنی مربوطه و کسب مجوزهای لازم انجام و

یا از طریق کشیدن با کابل و واژگون کردن و یا از طریق ضربه زدن با وزنه‌های در حال نوسان انجام شود. ماده 8- در مواردی که عمل تخریب از طریق کشش و واژگون کردن انجام میشود، باید از کابلهای فلزی محکم استفاده شده و کلیه کارگران و افراد مسئول در فاصله مناسب و مطمئن و کاملاً دور از منطقه خطر نگهداشته شوند. ماده 9- در مواردی که از وزنه‌های در حال نوسان برای تخریب استفاده میشود باید در اطراف محل اصابت وزنه میدان عملی به عرض $1/5$ برابر ارتفاع ساختمان در نظر گرفته شود. ماده 10- وزنه‌های در حال نوسان مذکور در ماده فوق باید بترتیبی کنترل گردند که بجز ساختمان در دست تخریب به جای دیگر اصابت ننمایند. ماده 11- از تخریب قسمتهائی از ساختمان که باعث تخریب و ریزش ناگهانی قسمتهای دیگر ساختمان گردد باید جلوگیری بعمل آید. ماده 12- در پایان کار روزانه، قسمتهای در دست تخریب نباید در شرایط ناپایداری که در برابر فشار باد یا ارتعاشات آسیب‌پذیر باشند، رها گردند. ماده 13- مصالح و مواد حاصل از تخریب هر قسمت یا طبقه باید بموقع به محل مناسبی منتقل گردد و از انباشته شدن آن بترتیبی که مانع از انجام کار شده و یا استحکام طبقات پائین‌تر را بخطر اندازد، جلوگیری بعمل آید. ماده 14- میخ‌های موجود در تیرها و تخته‌های حاصل از تخریب باید بلافاصله بداخل چوب فرو کوبیده و یا کشیده شود. ماده 15- در صورت لزوم، جهت جلوگیری از پخش گرد و غبار ناشی از تخریب باید در فواصل زمانی مناسب قسمتهای در دست تخریب بوسیله آب‌فشان مرطوب گردد. ماده 16- کلیه پرتگاهها و دهانه‌های موجود در کف طبقات و سایر قسمتها باستثناء دهانه‌هاییکه برای حمل و انتقال مواد و مصالح حاصل از تخریب و یا لوازم کار مورد استفاده قرار میگیرند، باید بوسیله نرده

یا حفاظتهای مناسب محصور یا پوشانده شوند. ماده 17- در محوطه تخریب باید گذرگاههای مطمئنی برای عبور و مرور کارگران در نظر گرفته شود. این گذرگاهها باید روشن و فاقد هرگونه مانع باشد. ماده 18- باستثناء پلکانها، راهروها و نربانها و درهائیکه برای استفاده کارگران بکار میروند باید کلیه راههای ارتباطی دیگر ساختمان در تمام مدت تخریب مسدود گردد. ماده 19- اگر ساختمان در دست تخریب بیش از دو طبقه و یا بلندتر از هشت متر از کف پیاده‌رو بوده و فاصله ساختمان از پیاده‌رو یا معبر کمتر از پنج متر باشد باید راهرو سرپوشیده موقتی برای تمام طول ساختمان با عرض متناسب در پیاده‌رو از چوب یا مصالح مقاوم مشابه ساخته شود و روشنایی لازم طبیعی و یا مصنوعی بطور دائم برای این راهرو تأمین گردد. ماده 20- سقف راهروهای سرپوشیده باید حداقل در حدود 700 کیلوگرم بر مترمربع فشار را تحمل نماید و در صورتیکه از این سقفها برای گذراندن برخی مصالح نیز استفاده شود باید حداقل 1500 کیلوگرم بر مترمربع فشار را تحمل نماید. ماده 21- بمنظور جلوگیری از خطرات ناشی از سقوط مصالح ساختمانی، اطراف خارجی سقف راهروهای سرپوشیده باید دارای حفاظ کاملی از چوب یا توری فلزی مقاوم با ارتفاع حداقل یک‌متر باشد. این حفاظ ممکن است حداکثر نسبت به سقف زاویه 45 درجه بطرف داخل داشته باشد. ماده 22- در صورتیکه راهروهای سرپوشیده دارای درهائی برای بارگیری مصالح و غیره باشد این دربها باید همواره بسته باشد مگر در مواقع بارگیری و حمل که باید مراقبت کافی بعمل آید. ماده 23- سقف راهروهای سرپوشیده که از الوار ساخته میشود باید حداقل پنج سانتی‌متر ضخامت داشته باشد اجزاء متشکله راهرو باید بهم و به کف مهار شده باشد. ماده 24- اگر ساختمان در دست

تخریب از معبر یا پیاده‌رو بیش از پنج متر فاصله داشته باشد میتوان بجای ایجاد راهروی سرپوشیده از حصار یا نرده استفاده کرد. ماده 25- در محل‌های ورود و خروج کارگران به ساختمان مورد تخریب باید راهروهای سرپوشیده با حداقل 3 متر طول و عرض نیم متر بیش از عرض درب ورودی ساخته شود تا از سقوط مصالح بر روی آن جلوگیری بعمل آید. ماده 26- مصالح ساختمانی نباید بوسیله سقوط آزاد بخارج پرتاب شود مگرآنکه پرتاب از داخل کانالهای چوبی یا فلزی انجام گیرد. ماده 27- کانال‌های چوبی یا فلزی که برای هدایت مصالح بخارج بکار می‌رود چنانچه بیش از 45 درجه شیب داشته باشد بایستی از چهار طرف کاملاً مسدود باشد، باستثنای دهانه‌هایی که برای ورود و خروج مصالح تعبیه گردیده است. ماده 28- دهانه خارجی کانال‌های چوبی یا فلزی باید مجهز به دریچه محکمی بوده و در هنگام کار بوسیله یک نفر کارگر مراقبت شود و در سایر مواقع درب آن مسدود باشد و همچنین در ابتدای کانال‌های مزبور نیز باید تدابیر و احتیاطات لازم برای جلوگیری از سقوط اتفاقی کارگران بداخل دهانه ورودی بکار برده شود. ماده 29- محل نگهداری ابزار و وسائل ساختمانی و ساختمانهای موقت کارگران باید در جایی قرار داشته باشد که در معرض خطر ریزش و یا سقوط مصالح و مواد حاصل از تخریب نباشد. ماده 30- کلیه کارگران و افرادی که در عملیات تخریب دخالت دارند، باید مجهز به کلاه ایمنی مناسب باشند و همچنین در صورت لزوم و بنا به موقعیت و اقتضای کار باید دستکش، کفش، عینک و ماسک حفاظتی مناسب مطابق با ضوابط آئین‌نامه وسائل حفاظت انفرادی در اختیار آنها گذارده شده و نظارت و کنترل لازم در مورد استفاده از آنها بعمل آید. بخش سوم - تخریب و برچیدن دیوارها ماده 31- دیوار یا

قسمتی از دیوار که ارتفاع آن بیش از 22 برابر ضخامت آن است، نباید بدون مهارهای جانبی آزاد بماند. ماده 32- برای خراب کردن و برچیدن دیوارهای نازک و مرتفع و فاقد استحکام کافی بطریق دستی باید از داربست استفاده شود. ماده 33- در مواردی که دیوار از طریق واردآوردن نیرو و فشار تخریب می‌گردد، باید کلیه کارگران و افراد از منطقه ریزش دور نگهداشته شوند. ماده 34- قبل از خراب کردن هر یک از دیوارهای داخلی یا خارجی باید سوراخها و دهانه‌هایی که تا فاصله سه متر از محل تخریب در کف طبقه قرار دارد بوسیله مصالح مقاوم بابعاد کافی پوشانده شود مگر آنکه در طبقات پائین مطلقاً کارگری کار نکند و یا راههای ورود باین طبقات قبلاً مسدود باشد. ماده 35- دیوارهایی که برای نگهداری خاک زمین یا ساختمانهای مجاور ساخته شده‌اند، نباید تخریب گردند مگر آنکه قبلاً آن خاک برداشته شده و یا ساختمان مربوطه بوسیله شمع و سپر محافظت شده باشد. بخش چهارم - تخریب و برچیدن طاقها ماده 36- در طاق‌های ضربی چه هنگامیکه سوراخ در آن ایجاد میشود و چه هنگام تخریب آن باید آجرها و مصالح بین دو تیرآهن تا تکیه‌گاههای طاق بطور کامل برداشته شود. ماده 37- هنگام تخریب طاق پس از برداشتن قسمتی از طاق ، باید روی تیرآهن‌ها یا تیرچه‌ها بطور عرضی الوارهایی حداقل به ضخامت 5 سانتی‌متر و به عرض 25 سانتی‌متر به تعداد کافی گذارده شود تا کارگران بتوانند در روی آنها مستقر شده و بکار خود ادامه دهند. ماده 38- هنگام تخریب طاق، باید طبقه زیر آن بطوری مسدود شود که هیچیک از کارگران نتوانند در آن رفت و آمد کنند. بخش پنجم - تخریب و برچیدن اسلکت فلزی ساختمان ماده 39- در صورت استفاده از جرثقیل برای پائین آوردن تیرآهن‌ها وقطعات فولادی، مقررات آئین‌نامه

حفاظتی وسائل حمل و نقل و جابجا کردن مواد و اشیاء در کارگاهها باید رعایت گردد.

ماده 40- پس از تخریب و برداشتن طاق اگر نصب جرثقیل ساختمانی روی تیرآهن ضروری باشد باید قبلاً بوسیله الوار تمام اطراف محل نصب جرثقیل بجز قسمتی که برای حمل وسائل و مواد لازم باشد، پوشانده شده و بطرز محکم و مطمئن استقرار یابد . ماده 41- هنگام استفاده از جرثقیلها و وسائل مشابه باید یک سلسله علامات مشخص بکار رود و تمام افرادی که با این گونه وسائل کار میکنند قبلاً آموزش لازم را برای آشنائی و بکار بردن علامات مذکور دیده باشند. ماده 42- هنگام پائین آوردن تیرآهنهای بریده شده بوسیله جرثقیل، برای حفظ تعادل و جلوگیری از لنگر بار باید از طناب هدایت کننده نیز استفاده شود. ماده 43- از سوار شدن روی بار و آویزان شدن کارگران به کابل دستگاههای بالابر باید جلوگیری بعمل آید. ماده 44- هنگام استفاده از جرثقیل برای حمل کپسولهای اکسیژن و استیلن باید از محفظه‌هائی استفاده شود که این کپسولها بطور مطمئن در آن مستقر شده باشد. ماده 45- قبل از بریدن تیرآهن باید احتیاطهای لازم بمنظور جلوگیری از نوسانات آزاد تیرآهن بعد از برش بعمل آید تا صدمه‌ای باشخاص و یا وسائل یا استخوان بندی ساختمان مورد تخریب وارد نیاید. ماده 46- پائین آوردن تیرآهنهای بریده شده باید بطور آهسته انجام شود و انداختن آنها از بالا مطلقاً ممنوع است. ماده 47- هنگامیکه تخریب ساختمان فلزی بدون استفاده از جرثقیل انجام میگردد، باید قبل از برداشتن تیرآهنها و ستونهای هر طبقه بلافاصله زیر آن با الوار پوشانیده شود. بخش ششم - تخریب دودکش‌های بلند، برجها و سازه‌های مشابه ماده 48- دودکشهای بلند، برجها و سازه‌های مشابه نباید از طریق انفجار یا واژگونی تخریب

شوند، مگر آنکه قبلاً محدود حفاظت شده و مطمئنی با وسعت کافی در اطراف آن در نظر گرفته شده باشد. در صورتیکه قرار باشد سازه‌های فوق‌الذکر بطریق دستی تخریب گردد، باید از داربست استفاده شود. ماده 49- بتناسب تخریب سازه‌های مذکور از بالا به پائین سکوی داربست نیز باید بتدریج پائین آورده شود، بترتیبی که همواره محل استقرار کارگران مربوطه پائین‌تر از نقطه بالائی سازه بوده و این اختلاف ارتفاع کمتر از 50 سانتی‌متر و بیشتر از 150 سانتی‌متر نباشد. ماده 50- از ایستادن و استقرار کارگران در بالای سازه‌های مذکور باید جلوگیری بعمل آید. ماده 51- مصالح حاصله از تخریب سازه‌های مورد بحث باید از داخل به پائین ریخته شده و برای جلوگیری از تجمع مصالح باید قبلاً دریچه‌ای در پائین‌ترین قسمت سازه جهت تخلیه آن ایجاد شود. ماده 52- تخلیه مصالح حاصله از تخریب مذکور در ماده فوق، فقط باید پس از توقف کار تخریب انجام شود. ماده 53- در صورت استفاده از بالابر، تکیه‌گاه آن باید مستقل از داربست باشد.

ProjectCenter

www.ProjectCenter.ir

📷 | @projehcenter

📍 | @projehcenter_ir